

Nieuwe generatie Juno's

De oorspronkelijke Juno's waren de eerste betaalbare polyfone synths. Heeft de huidige Juno-serie van Roland ons ook iets revolutionairs te bieden?

door Alex Buurman > alex@interface.nl

De huidige serie Juno synths van Roland bestaat uit de Juno-Di, Juno-Gi en Juno-Stage. De opbouw is helder. De Di richt zich op de startende toetsenist en kan vanwege het volledige klankaanbod ook als tweede synth worden gebruikt. De Gi biedt ongeveer dezelfde specs, maar is met zijn ingebouwde digitale recorder ook geschikt voor de beginnende componist. De Stage is met zijn 76 toetsen en toegankelijke split- en layerfuncties vooral bedoeld voor de livetoetsenist.

De Stage is weliswaar geen instapmodel, maar wel een van de goedkoopste synths met 76 toetsen.

Met respectievelijk 5,2kg, 5,7kg en 9,8kg zijn de Juno's allemaal licht. Cosmetisch zijn de overeenkomsten overduidelijk en ook de soundengine is identiek. De meest opvallende gezamenlijke kenmerken zijn de microfoon-ingang met vocoder-functionaliteit, de midi/audio songplayer met voicekiller en de Sound

Modify-sectie, waarmee je in realtime je sounds kunt aanpassen. Op de Di bevat deze Sound Modify-sectie de synthparameters attack, release, cutoff en resonance, plus een knop voor de hoeveelheid reverb. Op de Gi en Stage zijn daar twee eq-knoppen voor hoge en lage frequenties aan toegevoegd. Het klavier voelt bij alle modellen even plezierig aan, in die zin dat je het gevoel hebt dat je de nodige massa in beweging zet.

Inspirerend

Op alle Juno's zit een arpeggiator, een usb-host-aansluiting voor het afspelen van songs vanaf een usb-stick en externe geheugenopslag, plus een Chord Memory, voor het spelen van akkoorden met één vinger. Afhankelijk van de kracht waarmee je dit akkoord aanslaat, wordt het als langzamer of sneller arpeggio (op, neer of afwisselend) weergegeven. Gecombineerd met de arpeggiator kun je zo begeleidingspartijen maken, die je met een enkele vinger kunt triggeren. Bij de Di en de Gi is het mogelijk om aan verschillende tonen binnen een toonladder verschillende akkoorden toe te kennen. Een erg leuke functie die vreemd genoeg op de Stage ontbreekt.

De Di en Gi werken ook met AA-batterijen (penlight), maar dan alleen oplaadbare (Ni-MH). Alle drie de synths zijn voorzien van de bekende Roland D-Beam. Dat is nog steeds een leuk en inspirerend ding, al zie je eigenlijk zelden een toetsenist die er intensief gebruik van maakt. Je kunt er allerhande parameters aan toekennen en die met handbewegingen in de lucht boven de sensor beïnvloeden. Voor je het

weet zit je uren heerlijk te 'kloten' – misschien ligt de verklaring voor het bescheiden gebruik wel besloten in dat woord.

Recorder

De meest opvallende verschillen tussen de Juno's zijn het omvangrijker klavier van de Stage, de mate waarin individuele sounds kunnen worden bewerkt en de audiorecorder in de Gi, die rechtstreeks is afgeleid van Roland's eigen BR-800. De recorder heeft acht audiosporen plus een drumtrack. De audiosporen hebben elk weer acht virtuele tracks, wat een totaal van 64 audiosporen oplevert. De drumtrack werkt met patronen die je zelf kunt maken of bewerken en vervolgens in de gewenste volgorde zet. Hier hanteert Roland het uit arranger-keyboards bekende principe van patronen die bestaan uit een introsectie, een of meer hoofdpatronen (main), fills en een patroon als ending. Voor de bediening van de recorder zijn onder meer extra faders aangebracht.

Voor de startende componist is deze audiorecorder een uitkomst. Je kunt je producties vanaf de eerste noot tot en met de eindmix op de synthesizer zelf maken. Wanneer je een gitaar in hi-Z-ingang van de Gi prikt, blijkt het inserteffect ook van prima kwaliteit. De versterker- en microfoon-simulaties zijn zeer inspirerend en werken buitengewoon productief. De opnamen laten zich echter niet heel uitgebreid bewerken. De recorder lijkt dan ook vooral bedoeld voor muzikanten die hun instrumenten op een redelijk niveau beheersen.

Geheim

Bij de Di kun je erg weinig aan de klank veranderen. Er zijn wel aanpassingen mogelijk qua toonhoogte, octaafkeuze, splits en layers en hoeveelheid effect, maar je kunt bijvoorbeeld

niet op basisniveau het filter, de resonantie of de envelope generators bewerken – anders dan door middel van de vier draaiknoppen op het bedieningspaneel.

Bij de Gi kan al heel wat meer, zoals het aanpassen van golfvorm, verschillende filters, envelope generators voor het filter en het volume, lfo's en wat dies meer zij. De Stage biedt een bijna volledige set parameters, inclusief zaken als velocity switching en phrase loops – indien er een wave-uitbreidingskaart is geïnstalleerd. De bewerkingsschermen en -menu's zijn overigens niet bijzonder uitnodigend.

De Di en Stage worden geleverd met editorsoftware. En dat maakt veel goed, want zo verandert de zeer karig uitgeruste Di in één klap in een volwassen synth. Ineens heb je allerhande filters tot je beschikking en krijg je golfvormen, envelope generators, lfo's, ring-modulatie en matrixmodulatie waar je je vingers bij aflijkt. Stoeien met de oscillatoren – waarvan de vele golfvormen bijvoorbeeld ook aan de releasefase zijn toe te kennen – is zeer dankbaar. En de vier zelf in te stellen signaalpaden – met elk twee signaalbronnen – zorgen ervoor dat je niet snel bent uitgespeeld.

Afgezien van het feit dat je er parameters bij krijgt die op de synth zelf niet te benade-

INFO

- **Prijzen incl.:**
Juno-Di € 713,-
Juno-Gi € 1.189,-
Juno-Stage € 1.427,-
- **Distributie:**
Roland Central Europe
- **Internet:**
www.roland.com
www.roland.com

De editorsoftware verandert de zeer karig uitgeruste Di in één klap in een volwassen synth

ren zijn, is de bediening en indeling van de software ook bijzonder handig en uitnodigend. Mijn mening over de Juno-Di heb ik naar aanleiding van die editorsoftware dan ook drastisch moeten bijstellen. Dit best bewaarde geheim van de Di zou wel eens een overtuigend verkoopargument kunnen zijn.

Klank

Bij de Di en Stage kun je Parts – zoals dat bij Roland al sinds jaar en dag heet – onderbrengen in Performances, samen met instellingen die betrekking hebben op toonhoogte, pitchbend, splits, layers, portamento en mondan wel polyfonie. De Gi werkt met Live Sets, waarin al deze parameters en functies zijn samengebracht met de Part-functies.

De klanken zelf zijn in categorieën ondergebracht, zoals piano, orchestral, guitar, strings, synth, vocal en ga zo maar door. Deze categorieën kun je door middel van specifieke knoppen op het bedieningspaneel rechtstreeks benaderen.

De klankkwaliteit van de presets is door de bank genomen oké. Je kunt er alle kanten mee

op en met meer dan duizend sounds en diverse ritmesets is er voldoende keuze voor elke muzikant. In zijn algemeenheid onderscheiden de presets zich echter nauwelijks van andere synths in dezelfde prijsklasse. Ze voldoen veelal aan de kwalificaties 'warm' en 'breed'. Als je een beetje avontuur wilt, zul je dat zelf moeten aanbrengen met de editorsoftware van de Di en de Stage.

Toch zitten er ook wel een paar geweldige presets tussen, met pure synthesizergeluiden. Een aantal leads bijvoorbeeld die ook zonder effecten weten te overtuigen, en waarbij je helemaal niet het gevoel krijgt dat je met pcm-sounds te maken hebt. Een paar van die leads zijn afgeleid van de sound van Roland's vroegere serie GR gitaarsynths, en die zijn regelrecht indrukwekkend. Alleen daardoor al zou je de Juno's uitstekend als solosynth kunnen gebruiken.

Generatiekloof

Bij die uitstekende analogoogachtige synthsounds moet je toch weer even terugdenken aan de Juno-6, -60 en -106. Deze oorspronkelijke Juno's >>

	Juno-Di	Juno-Gi	Juno Stage
Aantal toetsen	61	61	76
Max. polyfonie	128	128	128
Parts	16	16 + 4 Live Sets	16
Golfvormgeheugen (16-bit equivalent)	64MB	128MB	128MB
Beeldscherm	18x1/20x2	240x64pnt.	
Presetgeheugen			
Parts	1082+246 (gm2)	1.379 (Live Sets) 788+256 (gm2) (tones)	1.027+256 (gm2)
Ritmesets	20+9 (gm2)	14+9 (gm2)	32+9 (gm2)
Performances	64	n.v.t.	64
Gebruikersgeheugen			
Patches	128	256 (Live Sets)	256
Ritmesets	8	n.v.t.	32
Performances	64	n.v.t.	64
Effecten			
Multi-effecten	3 systemen, 79 types	2 systemen, 79 types	3 systemen, 79 types
Chorus	3 types	3 types	3 types
Reverb	5 types	5 types	5 types
Mic-ingang reverb	8 types		8 types
Songplayer			
Bestandsform. midi	0/1		
Bestandsform. audio	wav, aiff, mp3		
Extern geheugen	usb-geheugen (2.0 high speed flash)		
Overig			
Arpeggiator	128 (preset)	128 (preset) 64 (user)	128 (preset) 128 (user)
Ritmepatronen	144 (preset)	371 (preset) 99 (user)	256 (preset) 256 (user)
Akkoordgeheugen	17 (preset)	17 (preset)	64 (preset) 64 (user)
Stereo uitgang	¼" jack		
Hoofdtelefoonuitgang	¼" jack (stereo)		
Song/click-uitgang	n.v.t.	¼" jack	
Microfooningang	¼" jack	xlr-combo line/mic/hi-Z + fantoomvoeding	
Ingang extern signaal	mini-jack		
Hold-pedaal	¼" jack		
Control-pedaal	n.v.t.	¼" jack	
Patch Select-ingang	n.v.t.	n.v.t.	¼" jack
Midi-aansluiting	in/out		
Usb	host + device		
Voeding	9V adapter of batterijen		9V adapter
Afmetingen (bxdxh)	1008x300x104mm	1008x300x105mm	1251x344x112mm
Recorder			
Samplefrequentie	n.v.t.	44,1kHz	n.v.t.
Sporen (audio)	n.v.t.	8 (64 virtuele tracks)	n.v.t.
Drumsporen	n.v.t.	1	n.v.t.
Songs	n.v.t.	99	n.v.t.
Max. capaciteit sd-card	n.v.t.	32GB	n.v.t.
Opnametijd	n.v.t.	1GB = 6 uur 32GB = 192 uur 1 song = 2GB max.	n.v.t.
Effecten	n.v.t.	insert-fx mastering toolkit reverb	n.v.t.

>> waren in feite de eerste betaalbare polyfone synths, in een tijd dat de loedure Jupiter 8, Oberheim OB-X en Prophet 5 de standaard bepaalden. Hoewel de Juno's veel simpeler waren en niet per se beter klonken, kon de beginnende toetsenist zich op deze manier toch een goed instrument veroorloven. Het waren destijds dus al instapsynths: dat zijn de modellen uit de nieuwe generatie Juno's ook.

De kracht van de oorspronkelijke Juno's was de heerlijk simpele manier waarop je geluiden kon bewerken, en realtime kon aanpassen aan je stemming of de eisen van je muziek. De realtime controllers van de huidige Juno's schieten op dat punt tekort: het zijn er gewoon te weinig.

Toch hebben ook de nieuwe modellen wel degelijk veel te bieden. Ze zijn bijzonder compleet en zoals gebruikelijk bij Roland-producten is ook over de details goed nagedacht. De aansluiting voor de usb-stick en de sd-kaart in de Gi zitten bijvoorbeeld verborgen achter een geschroefd plaatje, zodat onbevoegden er niet bij kunnen. En natuurlijk is er een mini-jackingang voor je mediaplayer.

Conclusie

In de prijsklasse waarin deze Juno's zich bevinden, heerst stevige concurrentie. Toch onderscheiden met name de Gi en Stage zich voldoende van de rest. De Gi is eigenlijk een complete, simpel te bedienen homestudio. De Di vond ik in eerste instantie buitengewoon aantrekkelijk vanwege de beperkte bewerkingsmogelijkheden. Na het installeren van de software-editor was ik echter helemaal om. Met deze synth is op het gebied van eigen sounds maken erg veel plezier te beleven – en dat geldt dus ook voor de Stage. Als je echter een Juno zoekt in de *hands-on*-traditie van de oorspronkelijke serie, dan is – binnen het Roland-pakket – de GAIA SH-01 een betere optie. Of je dan in alle situaties het juiste gereedschap bij je hebt, is echter de vraag. De Di, Gi en Stage hebben in dat opzicht weer veel meer te bieden. ■

HET OORDEEL

- +**
 - mooie leadsounds
 - uitstekende, verrassende software-editor (Di + Stage)
 - ingebouwde audiorecorder (Gi)
 - goed klavier
- - preset sounds nogal anoniem
 - lastig editen op de synth zelf
 - geen software-editor voor de Gi